

სახალხო განათლება+

„ქვეყნად არცერთი ბრძანი არ იყო, მასწავლებელი რომ არ ყოფილა.“
თაქს ნაინუვილი

№2 (4593) 12 თებერვალი 2020 წელი გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით ფასი 1 ლარი

„თამარიონი“ შემოქმედებითი საქმიანობა ჩვენს

მსჯელობენ მაჰნე მოვლენებზე: „არა – ბულინგს!“

„თამარიონი“ - მოზარდ შემოქმედითა ჯგუფი

სკოლა „თამარიონი“ ნაკლებად უხდებათ მსჯელობა ამ თემაზე, რომელზედაც ახლა უნდა ვისაუბროთ. ეს, დამეთანხმებით, რომ ბედნიერებაა, რადგან დღეს იმ-ვიათია სფერო, სადაც ძალადობის თემა არ იყოს აქტუალური. სამწუხაროდ, ძალიან ხშირია ძალადობის შემთხვევები ოჯახში, სკოლაში, სამსახურში, ქუჩაში... დღეს სიტყვა ძალადობა, ძირითადად შეცვალა ტერმინმა „ბულინგი“. ამ გამოწვევის შემთხვევაში არანაირი მნიშვნელობა არა აქვს ტერმინს. მთავარი ის საშინელებაა, რაც ამ სიტყვის უკან ჩასაფრებულა და ანგრევს ბავშვების, მოზარდებისა და საერთოდ ყველა ასაკის ადამიანის ფსიქიკას.

ბულინგი - ძალადობა, დაშინება, ჩაგვრა - საშინელებაა. განსაკუთრებით მოზარდთა ცხოვრებაში.

ბულინგი, თვითონ ეს სიტყვა საზარლად ისმის, განსაკუთრებით მათთვის, ვისაც ეს გრძნობა ერთხელ მაინც განუცდია. ასეთ ადამიანებს გაღვიძების ემინია... ემინიათ, რომ ისევ კომპარული დღე დადგება, როცა მასზე ფიზიკურ თუ ვერბალურ ძალადობას განახორციელებენ... და იწყება ჯოჯოხეთი... განსაცდელი, რასაც ვერ უმკლავდება...

განგაშის ზარები უნდა აუტყვოთ! გავიგონოთ, დავინახოთ, მოვუსმინოთ...და რაც მთავარია, გადავარჩინოთ, რადგან ხვალ დაბულინგებული ჩვენ თუ არა, ჩვენი შვილები, შვილიშვილები არ აღმოჩნდებიან. უნდა გვახსოვდეს, რომ ძალადობით მიყენებული ტრავმა მთელი ცხოვრების მანძილზე შეიძლება გაჰყვეს ადამიანს.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს სკოლაში მოსწავლეებთან ურთიერთობა, მათი ინტერესების დაც-

ვა და გათვალისწინება უპირველეს მოვალეობად ქცეულა, არსებული ვითარებიდან გამომდინარე, გადავწყვიტეთ, ბულინგთან დაკავშირებით ჩაგვეტარებინა საკმაოდ სერიოზული ღონისძიება.

გაიმართა კვირეული - „არა – ბულინგს!“ კვირეულს ხელმძღვანელობდნენ ქართული ენისა და ლიტერატურის, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა და ესთეტიკური აღზრდის კათედრები. (სამოქალაქო სამართლის მასწავლებელი - თათია გურგენიძე, ფილოლოგები: ნ. განდელიძე, ხ. კაშია, ნ. ცერცვაძე, შ. გავაშელიშვილი, ხატვის მასწავლებელი - ფიქრია ტაბატაძე.)

VI-დან XI-ის ჩათვლით არ დარჩენილა კლასი, სადაც ამ თემაზე არ ჩატარებინოთ გაკვეთილები, (VI¹, VI², VI³, IX², VIII¹) არ განეხილათ ამ თემასთან დაკავშირებული პრობლემები, არ ეკამათათ, არ მოეძიებინათ ინფორმაციები. დაინერა არაერთი არგუმენტირებული ესეე, მოთხრობა, ჩანახატი; VIII კლასის მოსწავლეებმა წარმოადგინეს ნახატები. კლასებში მოეწყო გამოფენები ნამუშევრებისა. კედლის გაზეთი შექმნა VIII¹ კლასმა; IX-X-XI კლასის მოსწავლეებს ვუჩვენეთ დიმიტრი კიკაბიძის ფილმი „ტბა“. ფილმის ნახვის შემდეგ გააანალიზეს ფილმი და იმსჯელეს მოზარდების იმ ძირითად პრობლემებზე, რომლებიც ფილმში იყო ნამოჭრილი; სხვადასხვა კლასის მოსწავლეებს ვუჩვენეთ მოსწავლეების მიერ შექმნილი ვიდეორგოლები, მულტიმედიის ნიმუშები... მოვანყვეთ ნანახი ფილმების განხილვა.

გავეცანით მოსწავლეთა მიერ დაწერილ ესეებს, ჩანახატებს. მათგან ამოვარჩიეთ საუკეთესოები და გამოვეცით ჟურნალის სახით.

კვირეულის ბოლოს კი ჩატარდა შემაჯამებელი ღონისძიება. შევაჯამეთ მთელი კვირის მანძილზე განეული საქმიანობა; მოსწავლეებმა გაგვაცნეს გამოკითხვის შედეგები სკოლის მასშტაბით; გაგვაცნეს ბულინგის მსხვერპლთა სტატისტიკა მსოფლიოსა და საქართველოს მასშტაბით; მოვისმინეთ პრეზენტაციები ამ საკითხთან დაკავშირებით. ნაგვიკითხეს ესეები, ჩანახატები, მოთხრობები... თემა იყო მძიმე, ტკივილიანი, ცრემლიანი... მაგრამ საქმიანი.

ღონისძიების ბოლოს დაჯილდოვდნენ შემოქმედებითი უნარით გამოჩენილი მოსწავლეები, ასევე კლასები, რომლებმაც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს კვირეულში.

კიდევ ერთხელ მოვისმინეთ ბულინგის საშინელების შესახებ, კიდევ ერთხელ ვიგრძენით მისი გესლი და შხამი და მივედით იმ

დასკვნამდე, რომ ყველამ ერთად უნდა დავგმოთ და ყველამ ერთად უნდა ვთქვათ ხმამაღლა: „არა – ბულინგს!“

ქართული ენისა და ლიტერატურის კათედრის ხელმძღვანელი: ნინო ბანდელიძე

ახლა კი გაგაცნობთ ამონარიდებს კონკურსში გამარჯვებული თემებიდან; თუ ეს სებებიდან;

ქეთა კოპშირიძე XI კლასი „გატყეხილი სალამური“

„ამდენი წლის მანძილზე დაგროვილი გაურკვეველი ნეგატივი კოკას მიმართ, ახლა აქ იყო ჩვენს წინ, უკვე ამოხეთქილი და უბედურებისკენ მიდრეკილი. დღემდე არ ვიცი, ჰქონდა თუ არა ამ ქმედებას კონკრეტული მიზეზი, რომელიც იქამდე წარმოჩნდა, სანამ მე ჩხუბის ხმაზე ოთახიდან გამოვიდოდი, თუ მართლა შეიძლება განსხვავებულობა საბედისწერო აღმოჩნდეს და ადამიანს სიცოცხლის ფასად უჯდებოდეს, მაგრამ ვიცი რომ კოკას ბოლო ფრაზა, მარტივი მიზეზი იყო ბიჭებისთვის საკუთარი სიძულვილის ერთხელ და სამუდამოდ ჩასახშობად, ამიტომ კოკას ცრემლიან თვალებს, გამტყდარ ხმასა და დამსხვრეულ სალამურს ნამებში მოჰყვა ნითელი ლაქა მის თეთრ პერანგზე, შიშისგან ყველა მიმართულებით გაქცეული ბიჭები და გაყინული მე.

საზიზღარი მე, რომელმაც ვერაფერი შევძელი ამ მოვლენის შესაჩერებლად და, როგორც უმოქმედო მასურებელი, მეც მკვლელად ვიქეცი, ამის გამო კოკა სწორედ მაშინ გამოესალმა სიცოცხლეს, როცა მისი სიყვარული დაიწყო. ამის ჩამდენები კი ისე გაქრნენ ადგილიდან, თითქოს უპატივებელი დანაშაული არ ჩაედინოთ, თუმცა დამტოვეს მე, დასისხლიანებული კოკა და მისი სამუდამოდ დადუმებული, გატყეხილი სალამური.“

თამარ ჩხეტიანი XI კლასი „არა – ბულინგს!“

დღეს თქვენს წინ ხმას ვიმალე და ვამბობ: -არ აიტანოთ! არც თავი დახართ! და არც არაფერი ჩაყლაპოთ! არც ერთი ადამიანი არ დგას მეორეზე მაღლა. შეიძლება სოციალური და სხვა ფაქტორებით კი, მაგრამ უფლ-

„თამარიონი“ - მოზარდ შემოქმედითა ჯგუფი

ბებით, არა! არც ერთი ადამიანის გარეგნობა და ფიზიკურობა ნამდვილად არ არის დასაცინი.

მე მიყვარს ჩემი ცხოვრება, მიყვარს ჩემი გარეგნობა და სხეული და თუ შენ გაიძულე, იფიქრო, რომ საკუთარი თავის სიყვარული, სხეულის ფორმების ზომებით და აღნაგობით განისაზღვრება, დაუმტკიცე მათ, რომ ეს ასე არაა! და შეიყვარე საკუთარი თავი.

აიმაღლე ხმა სიძულვილის წინააღმდეგ. ერთმანეთის მიმართ სიძულვილის წინააღმდეგ! არა – ბულინგს!..“

მარი ხეცაძე XI კლასი „ყველასგან მივიწყებული“

ჩვენ, ბულერები, ვამპირებით ვართ, ნება მიბოძეთ, ვამპირების შესახებ ერთი რამ მოგიხროთ...

გადარჩენისთვის ვამპირებს სისხლი სჭირდებათ, როდესაც ისინი სხვა ადამიანის სისხლს სვამენ, გაკრეველი დროის შემდეგ ის ადამიანიც ვამპირად იქცევა. სწორედ ეს ხდება ჩვენთანაც, როცა ძალა გამოცლილი გაქვს, გვერდით არავინ გყავს, ცდილობ ეს სხვასაც აგრძნობინო და სწორედ მაშინ ხვდები, რომ მარტო არ ხარ.

ბულინგი ყველამ ვიცით, რომ არასწორია, მაგრამ ეს ზოგიერთისთვის გადარჩენის ერთადერთი გზაა.

არასწორია, როცა მსხვერპლი დეპრესიაში ვარდება, თვითშეფასება ეცემა, მაგრამ სწორედ მაშინ იზიარებს ის მჩაგვრელის გრძნობებს. არ ვამბობ, რომ ეს კარგია, ან სწორია, მაგრამ ჩვენთვის ეს სწორედ ის რომ ემოციებისგან ცოტა გათავისუფლების ერთადერთი საშუალებაა.

ბულერები არ ვართ გაუცნობიერებულნი, ჩვენ კარგად ვიცით, რასაც ვაკეთებთ.

უბრალოდ ვინმეს დახმარება გვჭირდება, გვჭირდება გვერდში ამოდგომა, გაცნობიერება იმისა, რომ ვინმეს ვადარდებთ და მარტო არ ვართ, მაგრამ ჩვენზე არავინ ფიქრობს, ჩვენ ყველასთვის საძულველი ადამიანები ვართ, მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარ თავზე რომ ფიქრობენ.

ანა ჩოხელი XI კლასი „ბულინგი ანგრევს...“

„ბულინგს ქმნიან ის ადამიანები, ვისთვისაც მისაღებია აგრესიაზე დაფუძნებული ურთიერთობა, ადამიანები, რომლებიც ამართლებენ რალატის მოპოვებას სხვისი ჩაგვრის ხარჯზე. ისინი ვერ ხვდებიან, რომ მათი „ხუმრობებით“ ადამიანს ღირსებას უღახავენ, დეპრესიისა და თვითგვემის ისეთ ბნელ ჯურღმულში აგდებენ, საიდანაც ამოსვლა შეუძლებელია. ეს სისტემატური „ოინები“ ადამიანს დღითიდღე ცხოვრების სურვილს უკარგავს, ამახინჯებს ბავშვის ფერად სამყაროს, თვითშეფასებას იმდენად უდაბლებს, რომ იგი თავის თავში ეძებს შეცდომას, იგი გამალებით ეძებს მას, რათა გამოასწოროს იგი და სამუდამოდ მოუღოს ბოლო ამ წამებას, ტკივილს, რომელიც ყოველი „ლადობისა“ და „გველიანი კბენისას“ გავარჯერებული ლავასავით გულში ეღვრება და სუნთქვის უნარს აკარგვინებს, მაგრამ ამას აზრი არა აქვს. რაც არ უნდა ეცადო, შენი ნაკლის გამოსწორებასა და სხვებზე დამსგავსებას, შენ მაინც დარჩები დაცინვის ობიექტად, რადგან ამ უიმედობის ჯურღმულიდან გასაქცევი გზა არ არსებობს.

წლების განმავლობაში ატანილი დამცირება ნელ-ნელა ილექება და ის ატანილი ტკივილი, სიბრაზე

მასწავლებლებო, ითანამშრომლეთ ჩვენთან! ვაგროძელებს მე-2 გვ.

როცა საქმეს პროფესიონალები აკეთებენ

სათანადო დარგის ფსიქოლოგთა მტკიცებით, პირველი შთაბეჭდილება 30-ოდ წამში ყალიბდება და მერე და მერე, ძირითადად, აღარ იცვლება.

თბილისის 122-ე საჯარო სკოლის დირექტორთან, ქალბატონ მედეა ქოქრაშვილთან პირველი შეხვედრის შთაბეჭდილება — **ადამიანი თავის ადგილზე.**

მისი დინჯი, გამართული მსჯელობა ადასტურებს, რაოდენ ღრმად უწყის განათლების სისტემა, სკოლა და რაოდენ მონდომებულია, რათა ყოველი ყმანვილი სამშობლოს სასიკეთო პიროვნებად აღიზარდოს.

სხვაგვარად ვერც იქნება: 1989 წელს დაამთავრა დედაუნევერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკულტეტი (შემდეგ — ასპირანტურა) და მუშაობდა პროფესორ ნათიშვილის სახელობის ექსპერიმენტული მორფოლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში დაინყო მეცნიერ მუშაკად. 2001 წელს... აღმზრდელ, 122-ე სკოლაში დაბრუნდა ქიმია-ბიოლოგიის მასწავლებლად; 2014 წლიდან კი დირექტორია. არის მასწავლებელთა განვითარების

ეროვნული ცენტრის ტრენერ-კონსულტანტი და, მილენიუმის პროგრამის ფარგლებში, დირექტორთა და მასწავლებელთა ტრენერი.

თუ სათავე წმინდაა, წყაროც ანკარა მოედინება: სკოლის 51 მასწავლებლიდან ერთი მაძიებელია, 6 — წამყვანი, დანარჩენი კი — უფროსი. ვერ ვისხვებით ასეთ „ტიტულოვან“ სკოლას.

ზემოთქმულის მერე აღარ გაგვიკვირდება, რომ შარშან 12 ოქროსა და 4 ვერცხლის მედალოსანი ჰყავდათ (სკოლაში 872 მოსწავლეა). ისინი სხვადასხვა ხარისხის გრანტებით განაგრძობენ სწავლას უმაღლეს სასწავლებლებში. ეს ხომ თავისთავად დიდებულია, მაგრამ პედაგოგთა შრომის მთავარი საწყისია ისაა, რომ სწავლების პროცესი თითოეულ მოსწავლეს მოიცავს, მჯობნის მჯობნი კი გვიმრავლოს ღმერთმა.

სასწავლო პროცესი ასევე მოიცავს ინკლუზიური სწავლების საჭიროებას 16 მოსწავლეს. მათთან ორი სპეცპედაგოგი და ფსიქოლოგი მუშაობენ.

გამართულად, მიზანმიმართუ-

ლად და ურთიერთშეთანხმებულად მუშაობს 7-ვე საგნობრივი კათედრა. მასწავლებლები პერმანენტულად იმალებენ ოსტატობას და შედეგიც სახეზეა.

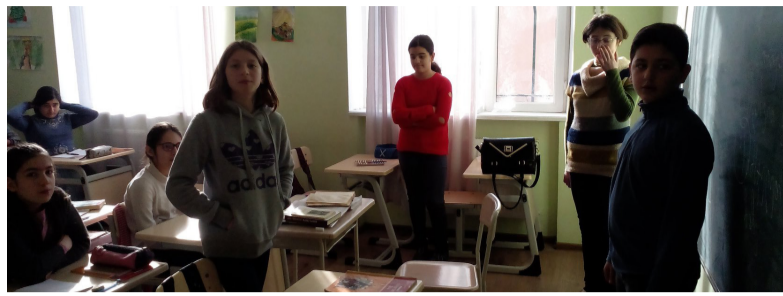
რამდენიმე წლის წინათ, სათანადო საერთაშორისო ორგანიზაციამ გამოიკვლია საქართველოს მოსწავლეთა აზროვნების დონე და აღმოჩნდა, რომ ამ მხრივ მსოფლიოში ერთ-ერთ ბოლო ადგილზე ვიყავით.

122-ე სკოლაში ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების შესატყვისი სპეციალური პროგრამებით უფითარებენ მოსწავლეებს კრიტიკულ, ანალიტიკურ აზროვნებას, შემოქმედებით, ვი-

თარებაში მყისიერად გარკვევის, სწორი გადაწყვეტილების მიღების უნარებს, რამაც უნდა ნელ-ნელა აღმოფხვრას ზემოხსენებული სამარცხვინო მანქანალობა, რაც აგრერიგად გამოადგებათ ყმანვილებს ცხოვრებაში. ამასვე განაპირობებს ციფრული ტექნოლოგიების ჩართვა სასწავლო პროცესში, რადგან თანამედროვე ტექნოლოგიების ცოდნის გარეშე შორს ვერ წახვალ.

სათანადო პირობების გარეშე, დიდი მონდომების მიუხედავად, სკოლის კოლექტივის მუშაობის მარტივ ქმედების კოფორციენტები განეულ შრომაზე ნაკლები იქნება. ამიტომ სკოლა მუდმივად ზრუნავს, რათა პედაგოგებსაც და მოსწავლეებსაც სწავლა-სწავლების ხელ-

საყრელი პირობები შეუქმნას. სახელდობრ: გარემონტდა სპორტული დარბაზი და ორი ღია სპორტული მოედანი, საკლასო ოთახები, დერეფნები, დაიგო ავალტი, მთლიანად შეიცვალა ელექტროგაყვანილობა და აღდგა სკოლის მე-2 კორპუსი. ცხადია, განათლების სამინისტროს დახმარებით მატერი-

ლურ-ტექნიკური ბაზის განახლება-გამდიდრება უწყვეტი პროცესია. სკოლას მუდმივი კავშირი აქვს მშობლებთან. კლასების დამრიგებლებმა დროულად გააცნეს მათ სასწავლო გეგმები, მოსმინეს მათი აზრი. ელექტროფურნალ „სქულ-

ბექის“ მეშვეობით, მშობლები ყოველდღიურად იგებენ შვილების ყოფაქცევის ამბებს, მონაწილეობენ სოლის ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

სკოლას მრავალ უმაღლეს სასწავლებელთან აქვს შემოქმედებითი ურთიერთობა. ილია სახელობის უნივერსიტეტის სტუდენტები აქ გადიან პედაგოგიურ პრაქტიკას და, თუნდაც აქ არ დაინყონ მუშ-

აობა მასწავლებლებად, სადაც მივლენ, ხომ ექნებათ მცირე, მაგრამ მაინც პედაგოგიური მუშაობის გამოცდილება?

მისასალმებელი სიახლე: სატანურმა ე. წ. მუსიკამ ღამის ნაგვლეკოს. ამ მქისე ფონზე მით უფრო დასაფასებელია, რომ 122-ე სკოლაში, შესვენებაზე კლასიკურ მუსიკას ასმენინებენ: ბეთჰოვენი, მოცარტი, ბახი, შოპენი, ბრამსი, ფალიაშვილი, ყანჩელი, აზარაშვილი... შემდეგ კი ყმანვილები მუსიკის მასწავლებლებთან ერთად მსჯელობენ მოსმენილზე. რამდენად უფაქიზებს ეს სულს მოსწავლეებს...

სკოლა 14-მა ღვანლმოსილმა პედაგოგმა დატოვა და ამდენივე ახალი კადრით შეივსო. ქალბატონი მედეას თქმით, საჭიროა ხოლმე „ახალი სისხლი“. გვჯერა, „ახალ-მოსახლენი“ ორგანულად შეერწყმებიან 122-ე სკოლის პედაგოგთა შემოქმედებით, მიზანდასახულ, კვალიფიციურ კოლექტივს და ყველა ერთად ამრავლებს სკოლის წარმატებებს.

კოტე სარალიძე

მსჯელობენ მაჰნე მოვლენებზე: „არა ბულინგს!“

პირველი გვერდიდან

და აგრესია, უკვალოდ არ ქრება. ყველაზე მეტად კი ამ ტკივილს ჩვენი პრობლემებისა და დარდის სხვასთან გაზიარების უუნარობა ამწვავებს. რუსთაველი კი ამბობს: „დიდი ღმერთია ჩირთა თქმა.“ ჩვენ მარტონი ვრჩებით იმ ცივ და ბნელ სამყაროში. ჩვენ და ჩვენი დეპრესიული ფიქრები, რომლებიც კიდევ უფრო აბნელებენ ჩვენს გულსა და გონებას და სხვა რამეზე ფიქრის უნარს გვაკარგვინებს.

ნიკა პალაჰტორია
X კლასი

„ნენე, რომელმარ ფრენა გაღანყიჭა“

„...ყველა არსზე ერთი და იგივე ამბავი ტრიალებს, თუ როგორ გადახტა 15 წლის გოგო ფანჯრიდან. მოიცა... ეს ხომ ნენეს კორპუსია. ხმას აუწიე და გაფაციცებული შევეყურებდი ეკრანს. დავინახე, როგორ ანათებდა მინაზე დამხობილი ოქროს კულულა და მივხვდი, რომ ეს ნენე იყო. ენა ჩამივარდა, სისხლი გამეყინა, ვეღარ ვსუნთქავდი, უბრალოდ ვუყურებდი ეკრანს, მაგრამ ვერაფერს ვხედავდი. ყველაფერი შავმა მოიცვა, მაგრამ მესმოდა, თუ როგორ

კითხულობდნენ მის უკანასკნელ წუთებში დაწერილ წერილს. „გოგონა ბულინგის მსხვერპლი აღმოჩნდა და როგორც ჩანს, თვითმკვლელობის მიზეზიც ეს გახდა, ხოლო ბრალდებული ბ. გ. გადაყვანილია პოლიციაში დასაკითხად“ — ამბობდა ჟურნალისტი.

ნენე... ნუთუ ის მზის სხივსაც შეეხო და უპოვა დასაცინი მიზეზი... ჩემო ციმციმა ვარსკვლავო, ნეტა უფრო დაკვირვებული ვყოფილიყავი, ნეტა თავიდანვე შემოქმედა. მე ვარ დამნაშავე...

შეიძლება ნენე ჩემთან აღარ არის, მაგრამ ჩემს გულში ყოველთვის იცხოვრებს გოგონა, რომელმაც ფრენა გადაწყვიტა.“

ბურამ შინჯიკაშვილი VIII კლასი

„არა ბულინგს!“

ადამიანებს, რომლებიც სხვას დასცინიან და თავს სხვაზე მაღლა აყენებენ, არასდროს ვაჩუქებ სიტბოს, რადგან მათ ისედაც ექნებათ საკმარისი სიტბო, სიტბო კი არა, სიცხე „ემშაკის ქვაბში“ და თავიანთ ცოდვებში მოიხარებებიან. საინტერესოა, მაშინაც ექნებათ სახეზე ის გულისამრევი ღიმილი, რომელიც მთელი ცხოვრება ამახინჯებდა მათს სულს? მე ასეთ ხალხს არასდროს შევხვებოდი ისე, როგორც ადამიანს; არასდროს ვიგრძნობ

სიბრაზეს მათ მიმართ, მე ისინი შემეცოდებიან. ისინი არიან არსებები, რომლებსაც დამოუკიდებლად ცხოვრება არ შეუძლიათ თუ ვინმე მხრებზე არ დადგნენ და ასე არ მოიპოვეს სახელი. ისინი ადამიანები კი არა, პარაზიტები არიან, რომელთაც სხვათა სისუსტე სწყურიათ, ასეთებს სულში უძვრებიან, ჭამენ ნელ-ნელა და ტოვებენ მათგან აჩრდილებს.

რა მოხდება, თუ გარემო ყველა ადამიანი სულიერად ძლიერი იქნება? მაშინ ვერავის დასცინებენ. ასეთ შემთხვევაში მჩაგრელი ნარკომანიებით ხდება, რომელსაც დიდი ხანია არ მიუღია ნარკოტიკი. ის გიჟდება, მისი სული იწვის, იწვის, შემდეგ კი ფერფლად იქცევა და გახდება ისეთივე სუსტი, როგორსაც ერთ დროს თვითონვე დასცინოდა. ეს გზა მან აირჩია, გზა, რომელზედაც სიტბოსა და სიყვარულის ნაცვლად ზიზღსა და ეგოისტობას აფრქვევდა.

არ ვიცი რას გრძნობ, უსუსურო არსებზე. მსხვერპლის გარეშე, მაგრამ მე შენ არ მეცოდები!

მარი მოსიავა
XII კლასი

„ლილე“

„...სალამოს ჩხუბიც დაინყო. გოგონას თვალები ეხუჭება. მშობლების ყვირილი აშინებს და საბ-

ნის ქვეშ უფრო იკუნტება. ბოლოს ყვირილი აღარ ესმის, დედა მამას უცნაურ სიტყვებზე, განქორწინებაზე ესაუბრება.

- ლილე ვისთან დარჩება? - კითხულობს მამა.

- რა თქმა უნდა, ჩემთან. შენსავით უსაქმური და ლოთი მამა არ სჭირდება!

ამის შემდეგ კვლავ ჩხუბს იწყებენ. ლილე მათ აღარ უსმენს, მხოლოდ მათ უცნაურ დიალოგზე ფიქრობს.

„ლილე ვისთან დარჩება?“. ლილეს არ უნდა არც მამის და არც დედის მიტოვება. მას ოჯახი უნდა. ლილეს მამაც უყვარს და დედაც. მას კვლავ აქვს იმედი, რომ შეუძლიათ ისევ მოსიყვარულე ოჯახი გახდნენ. რა საჭიროა განქორწინება? მამას ისევ შეუძლია სამსახურის შოვნა. დედასაც შეუძლია ისევ უყვარდეს მამა. ისევ შეუძლიათ ერთად მიუსხდნენ ხის მაგიდას და შაბათ-კვირა დაგემონ ოჯახური სიამბუქობისათვის. ლილე ისევ კარგი მოსწავლე გახდება, დედა ისევ გემრიელ კერძებს გააკეთებს, მამაც ისევ მოსიყვარულე და თბილი იქნება.

ამ დროს საშინელი ყვირილი ისმის. გოგონა ოცნებებიდან ერკვევა და მწარე რეალობის პირისპირ მარტო რჩება. საბნის ქვეშ იკუნტება, თვალებს ხუჭავს და გრძნობს, როგორ უსველებენ ცრემლები პატარა ლოყებს.“

რედაქტორის მიმართ:

ცოტა მეგულება „თამარიონის“ სადარი კერძო სკოლა, სადაც ასე ძალუმაღ ჩქეფს სასწავლო აღმზრდელობითი და შემოქმედებითი საქმიანობა, სადაც საინტერესო პროექტები ევროსტანდარტების დონეზე ხორციელდება. ერუდირებული დირექტორი გულნარა კვიციანის ხელმძღვანელობით ყველა პედაგოგს კარგად ესმის, რომ მოსწავლეთა აქტიულობა-ჩართულობები შემოქმედებით ღონისძიებებში სწავლა-აღზრდის ხარისხის გაუმჯობესების ნისქვილზე ასხამს წყალს.

აქ წარმოდგენილი მოსწავლეთა ჩანახატები, პატარა ნოველების დონეზე მაღლებია. დიდი მადლობა კათედრების წევრებს, გამოცდილ პედაგოგებს: ნინო განდელიძეს, თათია გურგენიძეს, ფიქრია ტაბატაძეს, ხ. კაშიას, ნ. ცერცვაძეს, შ. გავაშელიშვილს და სხვებს მოსწავლეთა თავდადებული მუშაობისათვის, მათი შემოქმედებითი ნიჭისა და უნარების განვითარებისათვის. დავესსხები შოთა ნიშნიანიძეს: „აი, ასეთი, აი, ასეთი, აი, ასეთი მწამს კერძო სკოლა.“ „თამარიონის“ პედაგოგთა მუშაობა, როგორც მონივრე გამოცდილება, განზოგადების ღირსია.

ახალ გამარჯვებებს გისურვებთ, „თამარიონელები!“

პედკოლექტივი ძლიერია? - დირექტორი ბედნიერია!

აქსიომა: ის სკოლაა მონივნავე და გამარჯვებული, სადაც ძლიერი, ერუდირებული პედაგოგები მოღვაწეობენ. ასეთი მასწავლებლები მუშაობენ თბილისის 179-ე სკოლაში. ბედნიერია გამოცდილი, ენერგიული სკოლის დირექტორი **ხათუნა ნებიერიძე**, რადგანაც მის

ჯაგაშვილი, საინფორმაციო მენეჯერი **ზოია მათეშვილი**, აიტი **ლევან მგელაძე** და სხვები ძალ-ღონეს არ იშურებენ მაღალი შედეგების მისაღწევად. ქალბატონი ხათუნა ნებიერიძე 2007-2011 სასწავლო წლებში იყო N130 საჯარო სკოლის დირექტორი, ჰყავს

(მშობელი II საფეხური); **იანა სადიევა** (მშობელი I საფეხური); **მარიამ ჭკუასელი** (მოსწავლე XII კლ) შემადგენლობით აქტიურად მონაწილეობს სასკოლო ცხოვრებაში.

მთავარი ხომ მაინც პედაგოგიური კადრებია.

სულ 70 პედაგოგია, აქედან 54 სერთიფიცირებულია, ნამყვანია ვაჟა ორველაშვილი.

უფროსი პედაგოგები არიან: **ლია აბაშიძე, რუსუდან აკობიძე, მაია ახალაია, ბაბუღია ბარბაქაძე, მაგდა ბენიძე, ნინო ბერიძე, მაია ბურდული, იზა გაბუნია, ელენე გოგოლაშვილი, ეთერ გონაშვილი, მარინე გონაშვილი, რუსუდან გორდელაძე, მეგი გქელიძე, ხათუნა დვალისვილი, მზია ელიაძე, ეკატერინე კალიჯიშვილი, ოლღა კვეზერელი,**

ნანი ჯანაშვილი.

მათემატიკის ერთ თუ ვიტყვით, კათედრების მოქნილი მუშაობა პირდაპირპროპორციულია მაღალი შედეგებისა. სულ 7 კათედრაა, ყველა კათედრა თავის საგნის მეთოდოლოგიაში ჯგუფურ-ინდივიდუალურ და სხვადასხვა პროექტებზე მუშაობენ. ატარებენ ინტეგრირებულ გაკვეთილებს და ორიენტირებულები არიან ცოდნის ხარისხზე. საგნობრივ კათედრებს ნაყოფიერად ხელმძღვანელობენ: ქართული ენა და ლიტერატურისას - **ლიანა ხეთისიაშვილი**, მათემატიკისას - **მარიამ ტურაშვილი**, საზოგადოებრივი მეცნიერებებისას - **ლია აბაშიძე**, უცხო ენებისას - **სალომე ვაიტაძე**, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისას - **ნანა ხატიური**, დანყებითისას - **ია ყანდაშვილი**, ესთეტიკის კათედრას - **მაია ტურაშვილი**

დიპლომებით.

სკოლა აქტიურ მონაწილეობას იღებს ასევე **კინგსის, ევერესტის, სმარტის** კონკურსებში. აქაც გვყავს გამარჯვებულები.

ნაყოფიერად ფუნქციონირებს ხალხური ცეკვის სტუდია **მამუკა ცერცვაძის** ხელმძღვანელობით.

პოპულარობით სარგებლობს ჭადრაკის წრე -ხელმძღვანელი **დარეჯან ჩაკვეტაძე**. გამაჯანსაღებელი ტანვარჯიშის და კარატეს წრეები.

ფუნქციონირებს გახანგრძლივებული ჯგუფები.

სკოლის ბიბლიოთეკარი **ზეინარ ჯაჭვლიანი** ბევრს მუშაობს ბავშვებთან. კომპიუტერის ბუმის პირობებში ეს რთულია, მაგრამ მაინც აყვარებს წიგნს, აჩვენებს კითხვას. ბიბლიოთეკაში არის მეთოდური და მხატვრული ლიტერატურა, სადაც მოსწავლეები აქტიურად კითხულობენ მხატვრულ ლიტერატურას, აწყობენ საინტერესო ღონისძიებებს.

გალაკტიონი ხშირად იტყობდა: კიდევ ბევრი სადღეგრძელო დაგვრჩა დაუღვევლიო. დიას,ჩვენც ბევრი კარგი კარგი რამ დაგვრჩა უთქმელი, რაც სკოლის ცხოვრებას ახალისებს და ამშვენებს. შემდეგისთვის იყოს!

ახალ წარმატებებს გისურვებთ, 179-ე სკოლელებო!

ბორის მიშველაძე, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი.

საქმიანობას სასურველი შედეგები მოაქვს. სკოლა მტკიცედ დგას ევროსტანდარტების რელსებზე. პედაგოგები ყველა სიახლეებს საქმით პასუხობენ. სასწავლო-შემოქმედებით ღონისძიებებში მოსწავლეთა ჩართულობა-აქტივობები მაღალია. ყველა მასწავლებელს კარგად ესმის, რომ ეს ვითარება დიდად უწყობს ხელს სწავლა-აღზრდის ხარისხის გაუმჯობესებას და მაღალი შედეგებისკენ არის ორიენტირებული. შარშანაც გავაშუქეთ ამ სკოლის ცხოვრება და მიხარია, რომ წელს უფრო გაზრდილან, სიახლეებს თამამად ნერგავენ.

მეუღლე და სამი შვილი.მესამე წელია იგი უნარიანად უძღვება სკოლის მართვას და სწორი მენეჯმენტით შეძლო სკოლაში მოსწავლეთა რაოდენობა 745 დან 1310-მდე გაეზრდა. 2019-2020 სასწავლო წელს გაიხსნა ექვსი პირველი კლასი.

სამეურვეო საბჭო **ქეთევან გრძელიშვილის** თავმჯდომარეობით და შემდეგი წევრების: **ლალი ძამიაშვილი** (მდივანი);

თინათინ კონსტანტინიდი, ზოია მათეშვილი, მაია მაჭარაშვილი, მარინა მეკარიშვილი, მარინე მინდიაშვილი, თამარ ნანდოშვილი, ხათუნა ნებიერიძე, მზია ოსიაშვილი, ლანა პაპუნაშვილი, მზალო საყურაშვილი, ნინო სახელაშვილი, დარეჯან სუთიძე, თინა სუხაშვილი, მარიამ ტურაშვილი, თეონა უთნელიშვილი, ეკა ფირანიშვილი, ია ყანდაშვილი, ანა შეყლაშვილი,

ნათქვამია: მოსმენილს დანახული სჯობსო, კონკრეტულად ზოგად მსჯელობაზე უკეთესიაო. თუ ასეა, გადავიდეთ საქმეზე.

სამგორის რაიონში ერთ-ერთი ყველაზე დიდი სკოლაა. მალე 35 წლისა გახდება.

სკოლის დირექტორი ქალბატონი **ხათუნა ნებიერიძე**, მოადგილეები - **ნინო ბერიძე, სვეტლანა ალიოანი და რუსუდან გორდელაძე**, ბულალტერი **ნათელა აფციაური**, მნე შოთა

ხათუნა დვალისვილი (პედაგოგი); **მთვარისა ნიკლაური** (პედაგოგი); **ბაბუღია ბარბაქაძე** (პედაგოგი); **ნათელა ჯავახიშვილი** (პედაგოგი); **ირმა აბრამაშვილი** (პედაგოგი); **ლია უძილაური** (მშობელი II საფეხური); **მაია შავაძე** (მშობელი III საფეხური); **ვიოლეტა ეხვია**

იზოლდა შუხოშვილი, ნაირა ჩანქსელიანი, დოდო ჩუბინიძე, ლია ცუხიშვილი, ლალი ძამიაშვილი, მთვარისა ნიკლაური, სოფიო ჭარბაძე, მანანა ჭონიაშვილი, მარინა ჭუმბურიძე, ირმა ხატიაშვილი, ნანა ხატიური, ლიანა ხეთისიაშვილი, მაკა ჯავახიშვილი, ნათელა ჯავახიშვილი,

დიპლომებით და სიგელებით ხელდამშვენებულნი.

ყოველწლიურად ხელოვნების პედაგოგ **იზა გაბუნია** ხელმძღვანელობით აქტიურად მონაწილეობენ რბილი სათამაშოების კონკურსში 6-7 კლასის მოსწავლეები, ისინი ჯილდოვდებიან სხვადასხვა სახის

P. S. რედაქტორის მიწაწერი: ჩიტმა ამბავი მოგვიტანა, სკოლის დირექტორი **ხათუნა ნებიერიძე** დოქტორანტი გახდა. რედაქციის სახელით ვულოცავთ! მალე მოგველოცოს მისთვის სადოქტორო დისერტაციის დაცვა. იმრავლონ ასეთმა დირექტორებმა საქართველოს სკოლებში!

აბისთვის იღვნის 119-ე სკოლის კოლექტივი

თბილისის 119-ე საჯარო სკოლა უსახელო მთისა და ბორცვის თავზე დგას და რაოდენ სასიამოვნოა, რომ გეოგრაფიულ სიმაღლეს სასწავლო პროცესის სიმაღლე შეესაბამება: შარშან 9 ოქროსა და ერთი ვერცხლის მედალოსანი ჰყავდათ. ასეთი მაღალი შედეგი უფრო თვალსაჩინო იქნება თუ ვიტყვით, რომ სკოლაში სულ 411 მოსწავლეა. პროცენტულობაზე რომ გადავიყვანოთ, ბევრი სკოლა დაიკვირნის ასეთ შედეგს? კლასებში 25-25 მოსწავლეა. ეს შედეგები უადვილებს მასწავლებლებს მათთან ინდივიდუალურ მუშაობასაც, მაგრამ უმთავრესი ხომ მაინც პედაგოგთა ცოდნა, გამოცდილება და მონდომებაა, რის დიდებულ შედეგზეც ითქვას? სასწავლო პროცესი თითოეულ მოსწავლეს მოიცავს, მასწავლებლებს ყოველ აღსაზრდელამდე მიაქვთ ცოდნა.

გნობრივ ჯგუფებში შემავალი საგნების სწავლების კოორდინირება; ინტეგრირებული გაკვეთილების ჩატარება; პროფესიული განვითარების გზების დასახვა.

მასწავლებლები აქტიურად არიან ჩართულნი განვითარების სქემაში და განუხრებლად ზრუნავენ თვითგანვითარებისთვის. ადმინისტრაცია ყოველმხრივ უწყობს ხელს

ინფორმირებულნი არიან შვილების სწავლისა და ყოფაქცევის შესახებ.

ეროვნული სასწავლო გეგმა ყველა სკოლისათვის საერთოა და სწორედ აქ არის „ჩამარხული ძალის თავი“: როგორ ასრულებ ამ გეგმას? ტრადიციულად მიჰყვები, თუ შემოქმედებითად უდგები, ცდილობ, შენი, ინდივიდუალური ყმანვილებისათვის სასიკეთო რამ შეიტანო მასში?

119-ე სკოლის შემოქმედებითი კოლექტივი განუხრებლად ეძიებს და ჰპოვებს კიდეც სასწავლო-აღმზრდელითი პროცესის ახალ-ახალ მიგნებებით შევსების გზებსა და საშუალებებს; მოსწავლეთა ინდივიდუალობების გათვალისწინებით ნერგავს სიახლეებს, რაც აქაურ მასწავლებელთა ხელწერაა. სწორედ ეს განაპირობებს პროგრესს.

სწორედ საპირისპიროს გვამცნობს.

119-ე სკოლას უნარიანად ხელმძღვანელობს ბატონი **პაატა რაზმაძე**. მან 1995 წელს დაამთავრა დედაუნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტი (მეორადი – სამართალმცოდნეობისა). განათლების სისტემაში 1998 წლიდანაა: მუშაობდა 48-ე სკოლის ისტორიის მასწავლებლად, ორგანიზატორად, დირექტორის მოადგილედ აღმზრდელით დარგში, 2009 წლიდან კი დირექტორია. ანუ, სკოლის ყველა საფეხური გაიარა და ამიტომ არა ოდენ „კაპიტნის ხიდურიდან“ უძღვება ამ სასწავლო დანესებულეებს, არამედ – კოლეგიალურად, უპირველესად, პედაგოგთა, ვისაც მეტი პასუხისმგებლობა აკისრია, ვიდრე – კოლეგებს.

უნარიანად მუშაობს კოლექტივთან მისი მოადგილე, ქალბატონი **თეა ბრეგვაძე**.

სკოლა ცდილობს თვალსაწიერი გაუფართოოს აღსაზრდელებს. აუცილებელ, სავალდებულოს მიღმა ცოდნით გაამდიდროს ყმანვილები.

ამის ერთი დასტური გლდანის რაიონის სკოლებს შორის გამართულ შემეცნებით კონკურსს „რა, სად, როდისში“ გამარჯვებაა. არადა, მასში 27 სკოლა მონაწილეობდა. პროექტ „ყველაზე ნიგნიერის“ ფარგლებში, გუნდებად დაყოფილ ყმანვილებს, ასაკის შესატყვისად, ყოველწლიურად ურიგდებათ ნიგნები. ნაკითხვის შემდეგ ერთგვარი კონკურს-მსჯელობა იმართება. VI კლასის მოსწავლე **თორნიკე ხოკერაშვილი** კი კინგის ინგ-

ლისური ენის რესპუბლიკური კონკურსის გამარჯვებულია.

„გაახარე ხე და ხე გაგახარებს შენ“: ამ ლოზუნგით დაირგო მრავალი ნერგი. ყმანვილები უვლიან ნარგავებს. დიდად სავარაუდოა, ასე ისწავლონ გარემოს მოფრთხილება და შვილებიც ასევე აღზარდონ.

სკოლამ ძირითად სახელმძღვანელოდ გოგებაშვილის „დედა ენა“ აირჩია, რაც ცხადლივ მიგვანიშნებს, როგორი სულისკვეთებით ზრდიან ყმანვილებს. ამასვე ცხადყოფს მოსწავლეთა მიერ შექმნილი რინის ტბისა და შავი ზღვის სათანადო სანაპირო ზოლის ამსახველი სტენდი სათაურით – „მაინც დავბრუნდებით!“

დაიხ, დავბრუნდებით, აუცილებლად დავბრუნდებით აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, აუცილებლად გამოთლიანდება, აღდგება საქართველო და ამას მცოდნე, სამშობლოს მოყვარული თაობები სჭირდება, ვისი აღზრდისათვისაც იღვნის 119-ე საჯარო სკოლის მთელი კოლექტივი.

კოტე ოდიშელიძე

პედაგოგთა პროფესიონალურ ზრდასა და კვალიფიკაციის ამაღლებას.

სკოლა, მშობლებთან ერთად, ზრუნავს ყმანვილებისთვის უსაფრთხო გარემოს შესაქმნელად. მშობლები მუდმივად

წლების მანძილზე გვიჭედავდნენ თავში, ისტორიის მამოძრავებელი ძალა მასაო. კი, „რალაცას ფაფხურობდნენ“ პიროვნებები, მაგრამ ისტორიის წარმართველი ძალა მასაა და მასაო. არადა, ისტორია

სახლპარპარეთული სიბრძნე, ანუ

პროფესიული განათლება

შეგონებანი მშობლებს

ეს ტექსტი პორტუგალიის რამდენიმე სკოლაში გამოაკრეს

საყვარელო მშობლებო!
- ჩვენ გვინდა თქვენ შეგახსენოთ, რომ ჯადოსნური სიტყვებია, როგორებიცაა: გამარჯობა, მადლობა, არაფრის და ბოდიში, პირველ რიგში, სახლში უნდა ისწავლებოდეს.
- ბავშვებმა სახლში უნდა ისწავლონ აგრეთვე, რომ ადამიანი გულწრფელი, პუნქტუალური, ბეჯითი უნდა იყოს, რომ მეგობრებისადმი და მოხუცი და უფროსი ადამიანებისადმი თანაგრძნობა უნდა ჰქონდეს, რომ მასწავლებლის მიმართ რიდი და პატივისცემა უნდა ჰქონდეს.
-სახლში სწავლობს ადამიანი, რას ნიშნავს სისუფთავე და სხე-

ულის ჰიგიენა, რომ ადამიანმა საჭმლით სავსე პირით არ უნდა ილაპარაკოს და სად და როგორ უნდა გადაადგოს ნაგავი.
- სახლში სწავლობს ადამიანი: წესრიგს, საკუთარ და სხვისი ნივთების მოვლას და რომ არ შეიძლება სხვა ადამიანებზე ხელის შეხება.
- სამაგიეროდ სკოლაში ვასწავლით მშობლიურ და უცხო ენებს, მათემატიკას, ისტორიას, გეოგრაფიას, ფიზიკას, სხვა და სხვა მეცნიერებას და სპორტს. სკოლაში მასწავლებლები აღზრდას ვაწარმოებთ, იმ აღზრდას რომელიც წესით ბავშვმა საკუთარი მშობლებისგან უნდა მიიღოს.

პროფესიულ განათლებაში ზოგადსაბანბანო-თლებლო კომპონენტის დანერგვა იწყება

მიმდინარე წლის გაზაფხულზე, პროფესიული განათლების სისტემაში პირველად მიიღებს სტუდენტებს, რომლებსაც პროფესიის შესწავლის პარალელურად, ზოგად განათლებასაც შესთავაზებს.
ქობულეთის კოლეჯში „ახალი ტალღა“ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე, თამარ ქიტიაშვილი, ინტეგრირებული პროგრამის ფარგლებში შერჩეულ მომავალ პედაგოგებსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებს შეხვდა და ახალი პროგრამის მიზნებსა და შესაძლებლობებზე ესაუბრა.
ბოლო 15 წლის განმავლობაში სავალდებულო საბაზო განათლების (9 კლასი) დასრულების შემდეგ, მოზარდებს ორი არჩევანი ჰქონდათ – სწავლა გაეგრძელებინათ საშუალო საფეხურზე, ან პროფესიული განათლების მიმართულებით. ახალი პროგრამის ფარგლებში კი, იქმნება შესაძლებლობა, საბაზო განათლების მქონე სტუდენტებმა პროფესიული და ზოგადი განათლება ინტეგრირებულად მიიღონ. ამგვარი პროგრამების ხანგრძლივობა 3 წელი იქნება და კურს-

დამთავრებულები სრული ზოგადი განათლების ატესტატთან გათანაბრებულ დიპლომებს მიიღებენ, ხოლო სურვილის შემთხვევაში, სწავლას უმაღლესი განათლების საფეხურზე გააგრძელებენ.
ინტეგრირებული პროგრამების განხორციელებას, 2020 წლის საგაზაფხულო მიღების ფარგლებში, საქართველოს მასშტაბით ექვსი პროფესიული კოლეჯი დაიწყებს, მათ შორისაა ქობულეთის კოლეჯი „ახალი ტალღა“.
განათლების სამინისტრო, გაეროს განვითარების პროგრამის მხარდაჭერით, ასრულებს ინიციატივის დანერგვისთვის საჭირო მოსამზადებელ ფაზას, რომელიც 2016 წლიდან მიმდინარეობს და რომლის ნაწილია ინტეგრირებული პროგრამების სწავლების მიზნით შერჩეული მასწავლებლების ტრენინგი. პირველი ტრენინგი კოლეჯში „ახალი ტალღა“ გაიმართა.
თებერვალსა და მარტში, რამდენიმე ეტაპიან ტრენინგს 100-ზე მეტი კანდიდატი გაივლის. ინტეგრირებული პროგრამების მასშტაბის გაზრდის მიზნით კი, დაგეგმილია კოლეჯების შემდგომი მხარდაჭერის დონისძიებები.

„ეს მიზიდველი ადგილია“

სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებში 2 წელია მიმდინარეობს „ბავშვის აღზრდისა და განვითარების სტანდარტის“ დანერგვა, რომლის მიზანს ხარისხიანი სააღმზრდელო პროცესის ხელშეწყობაა. თბილისის ლოგოპედიურ ბაღში, რომელიც გლდანის მე-8 მიკრო-რაიონში 40 წელია ფუნქციონირებს, აღსაზრდელებისთვის განსაკუთრებული გარემოა შექმნილი. წელს ბაღს სახელი შეეცვალა და 103-ე ბაგა-ბაღის სახ-

„მერცხალი“ – ხატია მაისურაძე და ნინო ყაველაშვილი; „ნაკადული“ ფატი ცუცქერიძე და ლამრიკო ჯგერენია; „მტრედები“ – თიკო გაგანაშვილი და თინათინ მოსიაშვილი; „მინიონები“ – ნინო დანელია და სოფო პირველი; „მზე“ – ირმა გარსიძე და ლელა რევიანი (ერთადერთი რუსულენოვანი ჯგუფი); 4/5 წლიანთა ჯგუფები: „ყაყაჩო“ – ლია რაზმაძე და მარინა კირვალიძე; „თოლია“ – ნანა ოჩხიკიძე, ნინო ნორაკიძე; „ფუტკრები“ –

ტეგრაძიას ახდენს და თითოეულ მათგანზე, მშობლებთან ერთად, ინდივიდუალური განვითარების გეგმას აწარმოებს. მუშაობენ როგორც ჯგუფებში, ასევე სათანადოდ აღჭურვილ რესურს ოთახებში ინდივიდუალურად. გუნდის შემადგენლობაში არიან – დირექტორი, საგანმანათლებლო პროგრამების კოორდინატორები მიაა შეკვიშვილი და მანანა ბეროზაშვილი-მერეპაშვილი; ფსიქოლოგები – ნატო მეფარიშვილი, მედეა კაციტაძე, ქეთევან მერეპაშვილი; ლოგოპედები – ლია ხარაძე, თინათინ სარიშვილი, ნინო გაბაშვილი, ლალი ჯაგაშვილი, მზია გელაძე, მაყვალა გერგაია; სპეც. პედაგოგები – ნათია გვიანიშვილი, ირმა სამხარაძე-ქველაძე, ნელი ჩიტაძე; გასულ წელს მეთოდისტებმა გაიარეს გადამზადება – ბავშვის აღზრდისა და განათლების სტანდარტი; ასევე, დირექტორის მოწვევით, ამ ბაღში, რომელიც ერთ-ერთი იყო 5 შერჩეული ბაღიდან, ჩატარდა 72 საათიანი ტრენინგი – ადრეული ინკლუზიური განათლება.

ელზა გუმბერიძე, თამარ რაზმაძე, შორენა ზახტურიძე, თეა კუპაძე, მათა ქაშიბაძე, ნუნუ კენკიშვილი, ნაირა ლოლაშვილი, თეკლე გეთიაშვილი, დოდო ოთიაშვილი, დალი ონეზაშვილი, მარინე ეპიტაშვილი, ნინო სესიტაშვილი, ანა მარტყოფიშვილი, სალომე ჭინჭარაული, ინგა ქენქაძე, ელენე ბაჩილავა, ნინა ოჩხიკიძე, ლია კაიდარაშვილი, ფიქრია გიორგაძე, სოფიო გელაშვილი – მთელი დღის მანძილზე პატარებს ზრუნვასა და აღერსს არ აკლებენ;

მოს შექმნაზე, რომლის მეხიჯიც იქნება – „ეს მიზიდველი ადგილია“ და „ეს ადგილი ჩვენ გვეკუთვნის“. აღმზრდელ-პედაგოგები სხვადასხვა განმავითარებელ აქტივობებსა და ღონისძიებებს ატარებენ, როგორცაა „შემოდგომის ფესტივალი“, „სახალწლო კარნავალი“, რომლებსაც აღამაზებს მუსიკისა და ცეკვის პედაგოგების – ნინო ტრაპაიძის, ლეილა ლიპარიძის, ეთო მამულაშვილის, ეკატერინე კობაიძისა და რანინდ სამხარაძის მიერ

მარინა ხანიშვილი, ნათია აბრახამია; „პეპელა“ – მარიკა ხუროშვილი; 3/4 წლიანთა ჯგუფები: „ჭიამია“ – ინდირა ტულუში, მათა მჭედლიძე; „ცისარტყელა“ – რუსუდან ხურცილავე, ლალი ყურაული; „ცეროდენა“ – ლელა გურასაშვილი, სალომე ფხალაძე; „ციცინათელები“ – ლალა გურული, ლია ბერიძე; ბაგის ჯგუფები: „თაბუნა“ – ირინა ლაცაბიძე, შორენა ჭინჭარაული; „გვირილა“ – ლალი გელაშვილი, თამილა იმედაშვილი, „ვარსკვლავები“ –

ინგა კურტანიძე, მარიამ ჩიტაური; „მზინათი“ – ლელა ცერცვაძე, რუსუდან ლულუნიშვილი. ინკლუზიური განათლება დაუსრულებელი პროცესია, რომელიც სულ უფრო იხვეწება და

ხარისხიანი განათლების განხორციელებაში ბაგა-ბაღის ადმინისტრაციას გვერდით უდგას თბილისის მერია და ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტო. წლებიდან დაიწყო სასწავლო წელსაც განახლდა ინფრასტრუქტურა, შეიძინეს ახალი ინვენტარი, ეზოსა და ფოიეში დაიდგა ახალი სათამაშოები, ყველა სააღმზრდელო ჯგუფში დამონტაჟდა ვიდეო თვალის; ბაღი სისტემატურად მარაგდება მრავალფეროვანი სათამაშოებით, შემეცნებით, განმავითარებელი და დიდაქტიური მასალებით. სამომავლოდ, ეზოში ასფალტის საფარის დაგებაზეც ფიქრობენ. ამ ყველაფერზე და შენობის მოვლა-პატრონობაზე კი ზრუნავს ტექნიკური პერსონალი: სილვა ნოშვაძე, თამარ ნიკლაური, ლია კახაძე, მათა ოყროშიძე, მზია ქელიძე, მზია გრიგალაშვილი, ეთერ გვირაძე, ხათუნა თვაური, დესიკო არაშიძე, მანანა სულაძე, ზინიდა მუმლაური, ნანა ფონჯავიძე, ლალი დალაქიშვილი, ლუიზა გვიანიძე, ნანი მიშველაძე, ნალი ტყემალაძე, ვიოლეტა ჩხაიძე, მერი გოგიაშვილი, მზია ფიფია, თონა მექოშვილი, ნინო მაღლაფერიძე, თამაზ სურგულაძე, ლაშა სურგულაძე, ალექსანდრე სურგულაძე, ნუგზარ გურგენაშვილი, ლია ავეტისოვი, შორენა კოტორაშვილი, თეა ტაბაძაძე;

ეს სააღმზრდელო დაწესებულება ხელს უწყობს ნებისმიერი აღსაზრდელის პოლისტურ განვითარებას, ზრუნავს ისეთი გარე-

ელით, ყოველმხრივ მონესრიგებული სააღმზრდელო თუ ტექნიკური პირობებითა და პროფესიონალი, გამოცდილი აღმზრდელ-პედაგოგების დაუღალავი შრომით, აგრძელებს პატარების მომავალზე ზრუნვას. თავდაუზოგავი და ობიექტური ხელმძღვანელი, გულისხმიერი, კომუნიკაბელური და ერთდირებული პიროვნება, ქალბატონი მზია კოტიაშვილი 5 წელია ერთგულად ემსახურება თავის საქმეს და სწორად წარმართავს ყველა იმ საკითხს, რომელიც ბაგა-ბაღის თანამედროვე სტანდარტების დონეზე ფუნქციონირებას განაპირობებს.

მეთოდოლოგია, რომელსაც ახალი სტანდარტი გვთავაზობს, საშუალებას იძლევა, ბავშვის შესაძლებლობიდან და ინტერესებიდან გამომდინარე დაგეგმოს აღმზრდელობა, რა როგორც ასწავლოს და ინდივიდუალური საჭიროების მიხედვით გაზარდოს მათი ჩართულობის ხარისხი, რასაც სწორად წარმართავენ აღმზრდელები მზაობის ჯგუფებში: „ყოჩივარდა“ – მაკა მუმლაძე და მარინა კიკვაძე;

ჯანდაცვის კოორდინატორები – თეა ბოჭორიშვილი და მარინე ობგაძე ყოველდღიურად ამოწმებენ უმაღლეს დონეზე დაცულ

დადგმული მუსიკალური ნომრები. ნიგნის საჯაროდ კითხვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით სულ რამდენიმე დღის წინ, (მე-15 ჯგუფში, აღმზრდელი თიკო გაგანაშვილი) მოინვიეს საბავშვო პოეტი მარიამ ნიკლაური, რომელმაც ბავშვებს ლექსები და ზღაპრები წაუკითხა.

წლის ბოლომდე კიდევ არაერთი ღონისძიება იგეგმება სტანდარტით გათვალისწინებული თემების გასაცნობად, სადაც ყურადღება გამახვილდება ბავშვების პოლისტურ, ფიზიკურ განვითარებაზე, ფსიქო-ემოციური განწყობაზე, გამომგონებლობასა, კომუნიკაბელურობასა და თანამშრომლობაზე. ბავშვი თამაშში უნდა განვითარდეს და უნდა იყოს აქტივობების ინიციატორი, რომელმაც აღმზრდელ-პედაგოგი საჭიროებისამებრ ჩაერთვება. საგანმანათლებლო კუთხით კიდევ უფრო განვითარებაზეც ფიქრობენ.

გამოცდილებით უმჯობესდება. ბაგა-ბაღში ფუნქციონირებს მალაკვალაფიციური კადრებით დაკომპლექტებული მულტიმედია-ცენტრი, რომელიც ბავშვთა სოციალიზაციასა და ინ-

ჰიგიენას როგორც ჯგუფებში, ასევე სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვილ სამზარეულოში, სადაც მზარეულები – ციციკო კვლავტორიშვილი-გორგაძე, ნატალია ესართია, ნარგისა გამყრელიძე, შორენა ყაველაშვილი და ქეთევან ქერივიშვილი უმაღლესი ხარისხის პროდუქტისგან, ბავშვებს უგემრიელეს კერძებს უმზადებენ.

ბაღში ბავშვის ყოფნა, მისი განვითარებისთვის ეფექტური უნდა იყოს, განსაკუთრებით დასაფასებელი კი აღმზრდელის თანამშრომლების შრომაა: ირმა იმერლიშვილი, ეკა ჩხაიძე, ეკა ობგაძე, ია კუპაძაძე, ეკა ბუნანკალური, დალი ხატიაშვილი, ლალი ნეფარიძე, ზეინაზ გასიტაშვილი, ხათუნა ყალაგაშვილი, ლელა ბეგიჯანაშვილი, თინა კვიციანიძე, ეკატერინე გურგენაშვილი, ნანული სააკაძე, ქეთევან ებანიძე,

დადგმული მუსიკალური ნომრები. ნიგნის საჯაროდ კითხვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით სულ რამდენიმე დღის წინ, (მე-15 ჯგუფში, აღმზრდელი თიკო გაგანაშვილი) მოინვიეს საბავშვო პოეტი მარიამ ნიკლაური, რომელმაც ბავშვებს ლექსები და ზღაპრები წაუკითხა.

წლის ბოლომდე კიდევ არაერთი ღონისძიება იგეგმება სტანდარტით გათვალისწინებული თემების გასაცნობად, სადაც ყურადღება გამახვილდება ბავშვების პოლისტურ, ფიზიკურ განვითარებაზე, ფსიქო-ემოციური განწყობაზე, გამომგონებლობასა, კომუნიკაბელურობასა და თანამშრომლობაზე. ბავშვი თამაშში უნდა განვითარდეს და უნდა იყოს აქტივობების ინიციატორი, რომელმაც აღმზრდელ-პედაგოგი საჭიროებისამებრ ჩაერთვება. საგანმანათლებლო კუთხით კიდევ უფრო განვითარებაზეც ფიქრობენ.

ნათია ბურბენიძე

აქ პრიორიტეტი ბავშვთა უსაფრთხოებაა

ყველას კარგად გვესმის, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია სკოლამდელი აღზრდა და განათლება ბავშვთა განვითარებისათვის, რისთვისაც უმთავრესია შესაბამისი გარემოს შექმნა. ამ მხრივ, შესანიშნავი მდგომარეობაა მე-12 ბაგა-ბაღში, რადგან იდეალური გარემოა შექმნილი პატარების სრულფასოვანი აღზრდა-განვითარებისთვის. აქ აღმზრდელები გამოირჩევიან პატარებთან ინდივიდუალური მიდგომით და გულსხმიერებით. ბაღის მიღწევები კი, ბავშვებთან და პერსონალთან სწორი დამოკიდებულების შედეგია. მთელი კოლექტივი ერთ გუნ-

დაგეგმილია ეზოს კიდევ უფრო კეთილმოწყობა.

ამჟამად, საბავშვო ოთახები და დერეფნები მორთულნი არიან სხვადასხვა თვალსაჩინოებებით, კედლებს ამშვენებს პატარების და აღმზრდელების ნამუშევრები, ნახატები, აბლიკაციები და გამოძიერნილი ზღაპრის გმირები. ინფრასტრუქტურის მონერსტიგებასთან ერთად, ბაღი აღიჭურვა თანამედროვე ინვენ-

ტული და მიმზიდველი გახდა პატარებისთვის და მშობლებიც კმაყოფილები არიან.

ნინო ბუჩაშვილი: მე-12 ბაგა-ბაღში სულ რამდენიმე თვეა რაც ვმუშაობ, მაგრამ სააგენტოსთან ერთად, ბევრი სამუშაო განვახორციელებ. შენობის რეაბილიტაციის გარდა, შიდა ინტერიერი სრულიად ამორტიზებული იყო. ბაღს არ ჰქონდა შესასვლელი გზა. სამგორის რაიონის გამგეობის დახმარებით კი, დღეს ბაღის ეზოში გადაადგილება უსაფრთხოა. გათვალისწინებულია ასფალტის საფარის 100 კვ.მ ფართზე დაგება. პროექტის განსახორციელებლად, გამგეობის ბიუჯეტიდან 72-000 ლარი გამოიყო. აქვე დიდი მადლიერებაა მინდა გამოვხატო

ექცევა მშობელთა ჩართულობას, ინკლუზიურ განათლებას, ტარდება შიდა სემინარები პერსონალისთვის, ვაცნობთ მათ „ბავშვთა უფლებების კონვენციას“ და ა. შ. ბაღის უსაფრთხოა და ეს ჩვენი მთავარი პრიორიტეტი - ბავშვთა უსაფრთხოება. ზედმინებით დაცულია ჰიგიენის ნორმები და სანიტარული წესები. სამზარეულო მონერსტიგებულია, გამწოვი და სავენტლაციო სისტემა შეიცვალა. დიდი ყურადღება ექცევა შემოქმედებით პროცესს, ტარ-

შეიქმნება საგაზაფხულო ინტერიერი და, შეიძლება ითქვას, ავაყვავებთ ბაღს. პატარები თავიანთი ხელნაკეთი ნივთებით გამოფენას მოაწყობენ და ასე აღნიშნავენ „დედის დღე“-ს. საბავშვო ბაღი ზაფხულშიც ფუნქციონირებს. სამომავლოდ დაგეგმილია ეზოს უფრო გალამაზება და პროექტის „ავტოქალაქი“-ს განხორციელება.

აქ სულ 8 ჯგუფია და 334 ბავშვია. „სასკოლო მზაობის“ პროგრამა ნარმატებით ხორციელდება. სადაც 100 აღსაზრდელია. ბავშვებს ყურადღებას და დედობრივ მზრუნველობას არ აკ-

დად არის შეკრული, მათ ურთიერთპატივისცემა აკავშირებს და ერთი დიდი ოჯახია, სადაც უსიტყვოდ უგებენ ერთმანეთს.

მე-12 ბაგა-ბაღი მართლაც მზესავით კაშკაშა და ნათელია და, შეიძლება ითქვას, უბნის მშვენიერებაა. იგი აეროპორტის დასახლებაში მდებარეობს და დიდი პოპულარობით სარგებლობს. როგორც უკვე აღვნიშნე, ყველანაირი პირობაა იმისათვის, რომ აღსაზრდელებმა თავი კომფორტულად და ბედნიერად იგრძნონ. არადა, საბავშვო ბაღი რეაბილიტაციამდე, შეიძლება ითქვას, კატასტროფულ მდგომარეობაში იყო. ამას მოწმობს ის ფოტოებიც, რომელიც ფოიეშია გამოკრული და თითოეულ მნახველს სრულწარმოდგენას უქმნის, თუ რა გრანდიოზული სამუშაოები განხორციელდა. სამომავლოდ,

ტარით, სათამაშოებით და ლიტერატურით.

ბაგა-ბაღს, წარმატებით ხელმძღვანელობს შესანიშნავი მენეჯერი ნინო ბუჩაშვილი. იგი გამოცდილი კადრია და უკვე მრავალი წელია სკოლამდელი

სააგენტოს ხელმძღვანელის კახაბერ გვანცელაძის მიმართ, რომელიც მუდამ მხარში გვიდგას და გვეხმარება. ჩვენს ბაღში სარემონტო სამუშაოები 4 თვის მანძილზე მინდინარეობდა და დასრულების შემდეგ, გრანდიოზულად გაიხსნა 25 ნოემბერს, რომელსაც ესწრებოდნენ დედაქალაქის საკრებულოს თავმჯდომარე გიორგი ტყემალაძე, ბაგა-ბაღების სააგენტოს ხელმძღვანელი კახაბერ გვანცელაძე და რაიონის გამგეობის წარმომადგენლები. რაც შეეხება სააღმზრდელო პროცესს, იგი შესანიშნავად მიმდინარეობს. დიდი ყურადღება

დება სეზონური ღონისძიებები და სხვადასხვა აქტივობები.

ლებენ ჩინებული აღმზრდელები და მათ გვერდში უდგანან მათი თანამშემშენები.

დირექტორი მაღალ შეფასებას აძლევს თითოეული თანამშრომლის საქმიანობას. მე-12 ბაგა-ბაღის კოლექტივის და აღმზრდელების საქმიანობით კმაყოფილია მშობლები და მთლიანად უბანი, რადგან იგი, სრულად აკმაყოფილებს თანამედროვე სტანდარტებს... სასიხარულოა, რომ პატარებსაც და მშობლებსაც ბაღის მთელი კოლექტივი უყვართ და მათ აქ სიხარულით მოუხარიათ. ამიტომაც, ბაღის პოპულარობაც იზრდება.

ანანო სამელია

მუხურის სკოლის დაფუძნების მოკლე მიმოხილვა

გასული საუკუნის 20-იანი წლებიდან სოფლის განათლებას საფუძველი ჩაუყარეს მანუელ და არისტოტელ გაბრიჭიძეებმა, ნესტორ ივლიანე და ზოტინე აბესაძეებმა, მათ თავიანთი ნაგებობა უსასყიდლოდ გადასცეს სოფელს, სანამ ახალი სკოლა აშენდებოდა. მუხურაში არის სამი საჯარო სკოლა. მუხურის სამივე სკოლაში გასული საუკუნიდან დღემდე 150-ზე მეტი მასწავლებელი მსახურობდა. გასული საუკუნის 30-იანი წლებიდან დღემდე, სხვადასხვა დროს, მუხურის სკოლებს 20-მდე სკოლის გამგე თუ სკოლის დირექტორი ხელმძღვანელობდა. მუხურელთა განსწავლულობაში დიდი წვლილი მიუძღვის ვასილ ტაბიძეს. სახელოვანი გალაკტიონის მამას. "მეფე-პოეტის" მამა ვასილ ტაბიძე დროგამოშვებით მუშაობდა მუხურაში მასწავლებლად 1883 წლიდან 1891 წლამდე. დიდა პოეტმა ორი ლექსი უძღვნა მუხურას: „სამოცდაათი წლის წინ მუხურას აქ მამაჩემი აღგზნებდა ქურას სწავლისას, ჰქონდა პატარა სკოლა და მოწაფენი თითო-ოროლა...“ გვეამაყება ის ფაქტი, რომ მუხურამ ქვეყანას გაუზარდა ბევრი სწავლული და განათლებული ადამიანი, და ეს ტრადიცია დღემდე გრძელდება. არ არსებობს ადამიანთა შემოქმედების ისეთი დარგი, სადაც მუხურას არ ჰყავდეს თავისი წარჩინებული: ხელოვნება, სპორტი, მეცნიერება თუ სხვა. მუხურის სკოლა დღესაც მონოდეების სიმამლზეა და ცდილობს უპასუხოს იმ გამოწვევებს, რაც თანამედროვე სკოლის წინაშე დგას.

ემანუილ გაბრიჭიძე მუხურის სკოლის დამფუძნებელი

მასწავლებელთა მასწავლებელი ემანუილ სამუილის ძე გაბრიჭიძე დაიბადა 1878 წელს. დედა – ეკა კიკუტიაძისა მეტად კეთილი, საზრიანი, წერა-კითხვის მცოდნე და დაუღალავი შრომისმოყვარე ყოფილა. იგი ავტორიტეტი იყო შვილებისათვის. მამა — სამუილ ვახუშტის ძე გაბრიჭიძე განათლებული, გამჭრიახი პიროვნება იყო, რომელმაც კარგად იცოდა სწავლა-განათლების ფასი. ოთხივე ვაჟს უმაღლესი განათლება მისცა. სამსახური ზუბალაშვილების კარზე ჰქონდა, სადაც პასუხისმგებელი იყო მთელი მუხურის მამულებზე (ზუბალაშვილების სასახლე ამ სკოლის ეზოში იდგა)... ჩართული იყო ქვეყნის ავკარგანობის სამსახურში. „ივერია“ იყო მისი ცხოვრების გზამკვლევი (იხილეთ „ივერია“ № 249).

მან პირველმა გახსნა მუხურაში, ბუიძეების ეკლესიასთან სამრევლო სკოლა. (თუმცა მცდელობა სკოლის გახსნისა ადრეც იყო უშედეგო) ამ სკოლაში მეფეთა-მეფე პოეტის გალაკტიონ ტაბიძის მამა, ვასილ ტაბიძე ასწავლიდა 1883-91 წლებში. ამის შესახებ ათეული წლების შემდეგ, მუხურაზე დაწერილ ლექსში ამ სტრიქონით იგონებს დიდი პოეტი: „ის არ არის და სახელიც, მისი არსად არ სწერია, მხოლოდ ხალხი იგონებდა და ილიას „ივერია““.

ამ ოჯახში სწავლა-განათლება მეჩვიდმეტე საუკუნიდან მოდის. ემანუილის მამის ბაბუა — ზალიკო გაბრიჭიძე კითხულობდა „ქალ-ვაჟიანს“, „ალექ-

სიანს“, „არდ-ბულბულიანს“ და სხვა... წერისთვის მუშტისოდენა ყუმბარას სამელნედ და ფრთის კალამს ხმარობდა, რომელმაც ჩემამდეც კი მოაღწია (ნ.ა.). ბუნების დიდ მოტრფილეს მთავარი ყანა წყალმენხერის სათავეში ჰქონდა, წყლის გაღმით და გამოღმით, იქვე მშვენიერი კარვით. (ამონარიდი ემანუილის ვრცელი მოგონებებიდან).

ემანუილის ბავშვობისდროინდელი მოგონებები ასეთია: ნიჭიერი, მკვირცხლი, წიგნის მოყვარული, ლალი, ვერ ეგუებოდა იმდროინდელი სწავლების რეჟიმს და ერთხელ, როცა მის უფროს ძმას — ლავრენტის (სასულიერო სასწავლებლის წარჩინებულ კურსანტს) მასწავლებლებმა ემანუილის მოუსვენრობის შესახებ შესჩივლეს, ლავრენტის უპასუხია: სოფელში ბავშვია, თავისუფლების მოყვარე და თავისუფლებას ვერ შეუზღუდავთო. სწავლაში უძლიერესი, უმაღლესი სასწავლებლის, სასოფლო-სამეურნეო კურსდამთავრებული დაუბრუნდა სოფელს. მამის კვალს გაჰყვა და 1902 წელს გახსნა სკოლა. სკოლის გახსნის ისტორია კი ასეთია: თავის ეზოში მდგარი შენობა დაარღვია და ბრილისის ეკლესიიდან ათიოდე ნაბიჯის მოშორებით ააგო. თავის ძმასთან — არისტოტელესთან ერთად უფასოდ ასწავლიდა გლეხების შვილებს. შემოიკრიბა იმ დროისათვის სოფლის განათლებული ადამიანები: ნესტორ და ივანე აბესაძეები, სამუილ ჯიხვაშვილი, იოსებ კორტი, ირაკლი ბარბაქაძე, ეკატერინე და ბარბარე გაბრიჭიძეები და სხვები, რომელთა დახმარებითა და ხელშეწყობით იძენდა წიგნებს და გაზეთებს. წიგნები და გაზეთები მოდიოდა მისამართით: „ტყიბული-მუხურა უფასო ბიბლიოთეკა“... ამ სკოლის ბეჭედი „ქ.შ.ნ.კ.გ.“ -ის (ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელთა საზოგადოება) წარწერით ოჯახის არქივში ინახება. სკოლა იმ დროისთვის რევოლუციური ცენტრიც იყო სოფელში. ემანუილი ხშირად ხვდებოდა სოსო ჯულაშვილს, როცა ის ქ. ჭიათურაში 1905 წლის რევოლუციურ საქმიანობას ეწეოდა. ემანუილის ოჯახში ღამეც კი გაუთევია სოსოს. მიუხედავად რევოლუციური მსოფლმხედველობისა, სხვადასხვა გზისა და დროის ბრუნვით სოსოს სტალინად გადაქცევისა, ისინი მეგობრებად დარჩნენ და ემანუილი დახვრეტას გადაარჩინა უზარმაზარი იმპერიის საჭეთმპყრობელმას ტალინმა. ენციკლოპედიური განათლების, ჰუმანისტური ემანუილ გაბრიჭიძე აქვეყნებდა წერილებს სკოლის, სოფლის, გლეხთა მდგომარეობის შესახებ გაზეთებში: - „ივერია“, „დროება“, „ერი“, „ცნობის ფურცელი“, „იმერეთი“, „კოლხიდა“, „შინაურისაქმეები“... ხელჯოხიანი გლეხები ჩაჰყავდა თბილისში საკუთარი ხარჯით, რათა სამთავრობო ხელმძღვანელებთან თვითონვე ეთქვათ თავის გულისტკივლი. (ამის გამო ბევრი საანგდლო ამბავიც გადახდენიათ)... უაქცენტოდ საუბრობდა რუსულ ენაზე, მისი საყვარელი პოეტი ალექსანდრე პუშკინი იყო. თარგმნიდა კიდევ და თარგმანები ახლაც შემონახულია საოჯახო არქივში. ამ განსაკუთრებული სიყვარულისთვის პუშკინის მინიატურული ბიუსტი პეტერბურგიდან გამოუგზავნა მისმა ძმისშვილმა, აკადემიკოსმა — ზაალ გაბრიჭიძემ. ღრმად განსწავლულს ჰქონდა საქვეყნოდ ცნობილი, მდიდარი ბიბლიოთეკა, სადაც თითქმის ყველა დარგის ლიტერატურას ნახავდი თაროებზე (ცნობისთვის) - „დედაენის“ გამოცემის 100 წლისთავისათვის პირველი გამოცემა ამ ბიბლიოთეკაში მოიკითხა განათლების სამინისტრომ. მისი სამაგიდო წიგნები: ლოგოკა, ფსიქოლოგია და ფილოსოფია იყო. პირველი მსოფლიო ომიდან უმაღლესი ჩინით დაბრუნდა: „არზრუმის მთავარი სამხედრო კომენდანტი, წმინდა გიორგის ოთხივე ჯვრის კავალერი, პორუჩიკი, ემანუილ გაბრიჭიძე.“

ომიდან დაბრუნებულს მშვიდობიანობის პერიოდში დაწერილი აქვს „ქართველი მაჰმადიანები ოსმალეთში“. იმ დროს შექმნილი ნოხები, ხმლები, საკერავი მანქანა, დანა-ჩანგალი, სარკე და სხვა ნივთები იმ დროისთვის ჩვენი სოფლისთვის სიახლე იყო. ქალაქ ქუთაისში, საფიჩხიაზე შეიძინა ეზო ქოხით. ამ ქოხიდან უმაღლესი განათლება მიიღო მისმა შვილებმა და შვილიშვილებმა, მისი ძმის — არისტოტელეს შვილებმა და შვილიშვილებმა.

ომიდან დაბრუნებულს მშვიდობიანობის პერიოდში დაწერილი აქვს „ქართველი მაჰმადიანები ოსმალეთში“. იმ დროს შექმნილი ნოხები, ხმლები, საკერავი მანქანა, დანა-ჩანგალი, სარკე და სხვა ნივთები იმ დროისთვის ჩვენი სოფლისთვის სიახლე იყო. ქალაქ ქუთაისში, საფიჩხიაზე შეიძინა ეზო ქოხით. ამ ქოხიდან უმაღლესი განათლება მიიღო მისმა შვილებმა და შვილიშვილებმა, მისი ძმის — არისტოტელეს შვილებმა და შვილიშვილებმა.

ყველაფერ ამაში მას ხელს უწყობდა მისი მეუღლე ანა რობაქიძე. სათნო და საუკეთესო თვისებების მქონეს, (რომელსაც წერა-კითხვა ამ სკოლაში შეასწავლეს) ფუტკარივით მშრომელს, ახლაც ცრემლით იგონებენ მეზობლები.

ფოტოზე: ემანუელ გაბრიჭიძე

სოფლის განმანათლებელს, მის მოამაგეს, ჰუმანისტს, კაიკაცობის გვირგვინს, მისი მადლიერი თაობები ვეტყვით „ჩუმის ხმით...“
იყავ მშვიდობით შენს მყუდრო ძილში! შენ გიცოცხლია როგორც უნდოდა, და შენი ქნარი შორს ჩვენგან - ჩრდილში, ამაოდ ჩვენთვის არ ხმაურობდა“.

მუხურის სკოლაში გალაკტიონ ტაბიძის მამა ასწავლიდა

მუხურასთან ბევრ საინტერესო და არაჩვეულებრივ პიროვნებას ჰქონდა შეხება.

“მეფეპოეტის”, გალაკტიონის მამა ვასილ ტაბიძე დრო გადმოშვებით მუშაობდა მუხურაში მასწავლებლად 1883 წლიდან 1891 წლამდე...
გალაკტიონის პოეზიაში ასეა ის ახამუხურა:

„მე შეგხარი ძეგლს, რომელსაც სულდგმულივით გული უხურს მაგრამ არარავარი ძეგლი არმთენია ეხლა მუხურს,

აქ ოდესმე კესარიელს, მიმომხილველს დროთა ბრუნვის, გზად მოსდევდა ელვარება, მხნე მეექვსე საუკუნის. და მშვენიერ იმერეთის უუძველეს ქალაქთ შორის, ის ადღებებს ძველს სარაპანს, ძველს როდოპოლს და მუხურისს.

მეცხრამეტე საუკუნეს აქ მოვიდა მამაჩემი, ის მოვიდა ხელში წიგნით და ახალი დასძრა გემი. ის არ არის და სახელიც მისი არსად არ სწერია, მხოლოდ ხალხი იგონებდა და ილიას „ივერია“

„მამა“, ვამბობ და პასუხად მხოლოდ საქმე მხვდება მისი, ახალ-ახალ გზებით მოდის ძველის-ძველი მუხურისი“

გალაკტიონის მეორე ლექსი მუხურაზე ასეთია:

„რა იყო ძველად ჩვენი მუხურა? ბედმა კარები რად მოუხურა! სამოცდაათი წლის წინ, მუხურას, აქ მამაჩემი აგზნებდა ქურას.

სწავლისას, ჰქონდა პატარა სკოლა, და მოწაფენი თითო-ოროლა, ცოცხალი არის, ეხლაც იქნება, მაგრამ ძნელია მათი მიგნება.

სამოცდაათი წლის შემდეგ ის ქურა, უფრო გაღვივდა, გახდა მუხურა, გვაშორებს იმ წლებს არა წუთი და არა საათი,

არამედ წელი სამოცდაათი. მე მიწა ვკითხო ეხლა მუხურას, ცეცხლი ხომ ისევ ალვივებს ქურას, სამოცდაათი წლის წინ რომ ენთო?“

ტყიბულის მუხურაში სტუმრობისას

მე აქ იმდენი პოეტი ვნახე, იმდენი თბილი რითმა მზიელის, აფორიაქდა ლექსის აკვანი და კრთოდა ჩემი პოეზიელიც.

მე აქ იმდენი პოეტი ვნახე და სურნელება ამ თვის იების, აბესაძის ხმა და თამაღობა კოპნიაობდა როგორც მძივები.

მე აქ იმდენი პოეტი ვნახე, იმდენი ნიჭი ზუსტად ზიარად, ვფიქრობ, ეს მთები არის მუზა და თვით მუხურა კი - პოეზია...“

მასალა მოგვანოდა რეზაზ აბესაძემ - „სოფელ მუხურის მოკლე ისტორია“ გვერდი მოამზადა ბირმანე სახანოქელმა

ბავშვების „სინარული“ – პედაგოგიური სიხარული
პატარები ბედნიერები არიან

„სინარული“ – ასე ეწოდება კერძო საბავშვო ბაღს, რომელიც მართლაც სინარულის და სიმშვიდის მომგვრელია პატარებისთვის და არა მარტო მათთვის. აქ სტუმრობისას გული გაგინათდებათ და აუცილებლად დადებით განწყობაზე დადგებით. შენობის ინტერიერი და დიზაინი იმდენად შთამბეჭდავით, რომ მაშინვე კომფორტულად იგრძნობთ თავს. ყვავილები და სხვადასხვა თვალსაჩინოებები გემოვნებით არის შერჩეული და წარმოდგენილი. მასპინძელი კი, პირმცინარი და

ბიკით იწყება. გამაჯანსაღებელი ვარჯიშის გარდა, დიდი ყურადღება ექცევა დაბალანსებულ მენიუს, ჯანსაღ კვებას, სხვადასხვა აქტივობებს, ხელოვნებას, უცხო (რუსული, ინგლისური) ენების შესწავლას, საინტერესო შემეცნებით თამაშებს და ა.შ. საბავშვო ბავშვების ზაფხულობითაც ფუნქციონირებს. აქ ეზო კეთილმოწყობილია და შენობის ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებული, სადაც გათვალისწინებულია ყველა აუცილებელი სტანდარტი და ადაპტირებულია პატარებზე.

ამიტომაც არის, რომ სკოლებიდან მადლობის ბარათებს ვიღებთ, პატარების სანიმუშოდ და კარგად აღზრდისთვის. ბავშვების ჯგუფიდანვე ვიწყებთ ამ საკითხზე ზრუნვას და ცხრილის მიხედვით ვატარებთ იმიტირებულ გაკვეთილებს. თამაშ-თამაშით მიმდინარეობს სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესი, რაც პატარებს ძალიან მოსწონთ. ბავშვების დიდი ყურადღებას იმსახურებს ტექნიკური თანამშრომელი ნაზი ნიკოლაური. დირექტორი განსაკუთრებით მაღალ შეფასებას აძლევს აღმზრდელების საქმიანობას, რომლებსაც პატარებთან მუშაობის დიდი გამოცდილება და ინდივიდუალური სტილი აქვთ, ამიტომაც არის, რომ კარგ შედეგებს აღწევენ. გაგაცნობთ მათ მოსაზრებებს.

სწავლების პროცესი მხარულად და ხალისით მიმდინარეობს, ბავშვებს მოსწონთ საგაკვეთილო პროცესი და ენასაც ადვილად ითვისებენ. გაზაფხულისთვის ვგეგმავთ მიუზიკლის დადგმას „მგელი და ჩილი კრავი“, რომელიც გაფორმებული იქნება მუსიკალურად და პატარებიც სინარულით ელოდებიან რეპეტიციებს. მანანა ბარბაქაძე: ორ ათეულ წელზე მეტია აღმზრდელად ვმუშაობ და მრავალი თაობის აღმზრდელი ვარ, თუმცა, აღნიშნულ დაწესებულებაში სამი წელია და-

სასიამოვნო გარეგნობისა და მისი გულთბილი მიღება უმალ, კარგ ხასიათზე დაგაყენებთ. ამიტომაც არის, რომ აღსაზრდელებს აქ მიუხარიათ, ლაღად და ბედნიერად გრძნობენ თავს. ბავშვები გლდანის პირველი მიკრო რაიონის, ახმეტელის მეტროსთან მდებარეობს და ამ უბნის მაცხოვრებლების გარდა, აქ დედაქალაქის სხვადასხვა რაიონის პატარებიც არიან. ბავშვების პოპულარობას განაპირობებს არამარტო უსაფრთხოება და ჰიგიენური წესრიგი, არამედ ბავშვებისადმი ინდივიდუალური დამოკიდებულება და აღზრდის მეთოდიც, რაც მშობლებს ძალიან მოსწონთ და ბავშვის ადმინისტრაცია სკოლებიდან მადლობის ბარათებსაც იღებენ. „სინარული“-ში ყოველი დღეა განსაკუთრებულია, რადგან სასიამოვნო მუსიკითა და აერო-

ბალი აღჭურვილია თანამედროვე, ყველა საჭირო ინვენტარით. შენობის ფართი დამაკმაყოფილებელია და დაცულია უსაფრთხოების ნორმებით. ნატო ტაბაქაძე, ბავშვების დირექტორი: ჩვენთან ოჯახური და თბილი გარემოა და თითოეული ბავშვის ნება-სურვილს ვითვალისწინებთ. მშობელთა ჩართულობას კი, დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ. სკოლამდელი აღზრდის სფეროს კარგად ვიცნობ. პროფესიით ფილოლოგი ვარს. კერძო სკოლაში 13 წელიწადი ვმუშაობდი პედაგოგად და სწორედ, მაშინ გამიჩნდა იდეა, რომ გამეხსნა საბავშვო ბავშვების განვითარების განსახორციელებლად, მაქსიმალურად გავეთვალისწინებთ მშობელთა ინტერესები. ჩვენი მიზანია პატარები სათანადოდ მოვამზადოთ სასკოლოდ.

წლიურად ვამატებთ ჯგუფს და სამომავლოდ, გათვალისწინებულია ბავშვის ფილიალის გახსნაც. შემოქმედებითი პროცესი აქტიურად მიმდინარეობს და ვატარებთ სხვადასხვა აქტივობებს და სეზონურ ღონისძიებებს. ჩავატარებთ გასვლითი ღონისძიება, არტ-პოლში, „ბილტმორ“-ში, ხორავას სახელობის თეატრში და ა. შ. ბავშვები „სინარული“ 5 წელიწადი ფუნქციონირებს და დეკორაციები მალაქვლი ფიცური კადრებით, რომლებსაც დიდი წვლილი მიუძღვით ბავშვის წარმატებაში. მშობლები კმაყოფილი არიან აღმზრდელების მუშაობით. ესენია: მანანა ბარბაქაძე, ნანა ახვლედიანი, ფატმან ცუცქერიძე, ია ოზგაძე, ია ფხალაძე, მაკა მუმლაძე და მარინა კიკვიციანი. მათ მხარში უდგანან თანამშემშენები: ნინო ხიზანიშვილი და მერი ჭანკო-

ფატმან ცუცქერიძე: 25 წელიწადია პედაგოგიურ საქმიანობას ვწევი. ვმუშაობდი სკოლაშიც და საბავშვო დაწესებულებებში, 5 წელია აღნიშნულ ბავშვობაში აღმზრდელისა და ლოგოპედის პოზიციებზე ვმუშაობ. მრავალი საინტერესო აქტივობისა და ღონისძიების ავტორი ვარს. მისარია, რომ ჩვენი აღსაზრდელები სხვადასხვა საკონცერტო დარბაზებში აპლოდისმენტებს იმსახურებენ და სიგელებით ხელდამშვენებულები ბრუნდებიან. ბავშვები კარგად ფლობენ სასკოლო უნარ-ჩვევებს, წარმატებით გავდივართ „სასკოლო მზაობის პროგრამას“ და ვასწავლით იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“-ს. ია ოზგაძე: რუსული ფილოლოგიის სპეციალისტი ვარს. მათთვის სპეციალური გახლავართ და „სინარული“-ში პატარებს მცირე ასაკიდან ვასწავლით უცხო ენას.

ვინც მუშაობს და ძალიან კმაყოფილი ვარ. პატარები ძალიან მიყვარს და მათთან ინდივიდუალურად ვმუშაობ. თითოეული ბავშვი უნიკალურია და ყველას განსაკუთრებული მიდგომა სჭირდება. პატარებს სითბო და დიდი სიყვარული სჭირდებათ და შემდეგ უსაზღვრო სიყვარულს და ნდობას გამოხატავენ. მათთან მუშაობა დიდი პასუხისმგებლობაც არის და დიდი სინარულის მომტანიც. აი, ასეთი გულისხმიერი და პროფესიონალი თანამშრომლებითაა დაკომპლექტებული ბავშვების „სინარული“, სადაც უმთავრესი პატარების კეთილდღეობა, სწორი აღზრდა და მათთვის კომფორტული გარემოს შექმნაა.

მზია ბობოქიძე

მთ. რედაქტორი
ბორის მიშველაძე
555 596 050
გამომცემელი: ა(ა)იპ „პედაგოგთა და მეცნიერ-პედაგოგთა ხელშეწყობისა და დახმარების საქველმოქმედო ფონდი“
ს/ს 402010587
ს/ს თბილისი ბანკი:
GE 94 TB7249236080100007

რედკოლეგია
ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 343 727;
ნათელა ქიქვიციანი 595 584 572; ბორის მიშველაძე 555 596 050;
ნათია გურგენიძე 593 422 258; ეკა მამუკაშვილი 599 944 592;
მზია გოგოძე 593 208 048; ირმა მეტონია 591 320 705;
კონსტანტინე გურგენიძე 555 960 246; გერმანე სახანოელი 593 022 913;
თამარ ანდრიაძე (კომპიუტერული რედაქტორი) 599 44 98 48;
ელ-ფოსტა: saxgani@gmail.com
ტელ: (032) 2 99 80 00
(032) 2 98 48 07; (032) 2 99 63 52

სახალხო განათლება+ N2 (4593)
12 თებერვალი / 2020 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან
ISSN 1987-9113
9 771987 911009